

Slovo k povzbuzení na neděli 8. ledna 2023, na svátek Křtu Páně – A
Biblická čtení: Iz 42,1-4.6-7; Ž 29; Sk 10,34-38; Mt 3,13-17

Milé sestry, milí bratři,

dnes, v neděli po slavnosti Zjevení Páně slavíme svátek **Křtu Páně**, poslední den doby vánoční.

Rozevívá se před námi evangelijní svědectví o **Ježíšově křtu v řece Jordánu**, svědectví o události, která se odehrála v 15. roce vlády císaře Tiberia, někdy v roce 27 nebo 28. Jí **končí skrytý život** v Nazaretě, celé **Ježíšovo dětství** a mládí. Máme jej dnes před sebou už ne jako malé dítě, ale jako již dospělého a zralého **muže**. Začíná jeho veřejné působení.

Křest Páně také jakoby **shrnuje a předznamenává** vše, co bude následovat: Sestoupení do vod naznačuje Ježíšovu smrt, vystoupení z nich vzkříšení, otevřené nebe Božské spojení s Otcem a vznášející se Duch počátek nového stvoření Kristovým působením.

Ježíšův křest je zároveň **zjevením Boží Trojice**: Na Ježíše se z nebe snáší Duch jako holubice a hlas Otce říká «To je můj milovaný Syn, v něm mám zalíbení».

Křest Páně je i výrazným biblickým místem pro **ustanovení našeho křtu**, svátostného křtu: Odedš se bude dít ponořením do vody, jejím politím ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého. Kristus nepotřeboval být pokřtěn, my však jsme jeho křest potřebovali.

Předznamenává i **posvěcení celého světa**: Jsou posvěceny vody, je posvěceno Kristovo lidství a s ním nějak i lidství nás všech, ba celý svět.

A konečně, křest jsoucí **na předělu** Kristova skrytého života a jeho veřejného působení ústícího do smrti na kříži a zmrtvýchvstání – proto zítřkem začne liturgické mezidobí ústící do velikonoce – nám připomíná, že **na začátku** všeho našeho vycházení do světa, vši naší činnosti a dospělého jednání by mělo být **něco jako křest**. A to nejen ten svátostný, ten jsme stejně povětšinou přijali jako malé děti, ale jakýsi křest duchovní, stále se nějak obnovující: Mohl by spočívat v zastavení se, najít se v zástupu slabých, v otevření srdce Boží pomoci, Božímu milosrdenství a požehnání, v okamžiku lítosti a touhy po obrácení.

„Křest je první a nejdůležitější svátost“ se učí děti už v počátcích svého křesťanského náboženského vzdělávání. A je to pravda: Křest je na odpuštění hříchů, posvěcuje nitro člověka, dává Boží sílu k víře, naději a lásce, je začátkem zvláštního přátelství s Bohem, začleňuje do společenství křesťanů, tajemného (někdy opravdu tajemného) Těla Kristova, církve.

Proto „kdo bude pokřtěn, bude spasen, kdo nebude, spasen nebude“ můžeme parafrázovat slova samotného Pána Ježíše při jeho rozloučení s apoštoly. Ta však – v souladu s tradicí církve a jejího učení – snad **nemusíme** chápat **doslovně** v absolutním smyslu. Už raná **církev** přeci znala koncept „svatého pohana“ anebo začala velmi záhy hovořit vedle „křtu vodou“ i o „křtu touhy“ či o „křtu krve“. I dnes církve učí, že **spásy** lze dojít s Boží pomocí skrze Krista i mimo křesťanství, když lidé žijí podle svého svědomí, podle míry poznané pravdy a především když konají dobro. Vždyť podobně to tuší i naše **srdce** a zdravý rozum, i ten osvěcený vírou. A konečně, o našich svatých a laskavých nevěřících bratřích a sestřích, mnohdy mnohem svatějších než my sami, hovoří patrně zkušenost snad každého z nás.

Slova o **nutnosti křtu** (a podobně třeba o nutnosti jevení a pití Krista v eucharistii) je opravdu třeba chápat **relativně**, tedy **ve vztahu** k tomu, jak je komu dán či nedán **dar** víry. Ale hlavně asi ani není naším úkolem toto tajemství nějak pojmenovávat, to můžeme nechat na Pánu Bohu.

Je však podstatnou součástí naší víry, dokonce i jednou z jejích šesti „základních pravd“, že **milosti Boží** – v různých jejích formách a podobách svátostných i nesyvatostných – **je ke spáse nevyhnutelně potřeba**. A že tuto milost je třeba také nějak **hledat**, o ni prosit, **otevírat** se jí, **přijmout** ji. Pro nás, slabé lidi, stojící obrazně u Jordánu se všemi ostatními hříšníky Jeruzaléma a světa, kterým bez jejich zásluh byl dán **dar víry**, zvláště skrze křest a pak

v křesťanském duchovním životě. A to denně, zvláště než vyjdeme **do činného života**, než cokoli začneme **podnikat**, než vyjdeme mezi **lidi**, své bratry a sestry. Denně by bylo dobré, abychom se zastavili u svého Jordánu, pokorně se otevírali Boží milosti, Boží lásce, jak je každému z nás dáno.

Biblická čtení, která evangeliu dnes předcházela, zejména čtení první z proroka Izaiáše, nám **připomínají**, k čemu by pak nás náš explicitní vztah s Bohem měl **vést**: «Nebude křičet, nebude hlučet, nedá se slyšet na ulici. Nalomenou třtinu nedolomí, doutnající knot neuhasí, věrně bude ohlašovat právo. Nezeslábne, nezmalátní, dokud nezaloží na zemi právo». To jsou prorocká slova, která samozřejmě platí především o Mesiášovi. Nicméně i pro nás jsou mementem, v čemže vlastně **křesťanská existence**, přátelství s Pánem Ježíšem **spočívá**. «On všude procházel, prokazoval dobrodiní, a protože Bůh byl s ním, uzdravoval všechny, které opanoval ďábel» je Petrovo svědectví o Ježíšovi z dnešního druhého čtení.

Neprosazování sebe ale dobra, jeho nezhášení, touha je nezničit nýbrž pomoci slabým a slabému, láska k Bohu a lidem a tím vším nepatrný příspěvek k **ozdravení** světa, k vymýcení ďábelských mocností, o tom by přeci **křesťanství** mělo být, jak se stále připomíná.

Ano, i my jsme různé **pochroumaní**, ne-mocní, každý člověk měl jinou startovní čáru do života, všichni si neseme výše i tíže různých svých genetických dispozic, mnoho věcí nás v životě ovlivnilo, ovlivňuje a ještě asi ovlivní. Jsme slabí i silní, dobří i zlí, každý trochu jinak.

A otázka možnosti **vnitřní proměny člověka Boží milostí k lepšímu**, zejména ve smyslu mravním, je možná ještě složitějším rébusem než teologický problém nutnosti křtu ke spáse či vztahu víry a skutků. Ale naštěstí není naším úkolem jej řešit.

Naším dnešním úkolem je spíše si **připomenout** – i třeba bez pochopení, proč zrovna nám – , že **nám dar křtu**, dar víry byl prostě **dán** a být za to pokorně vděční. Byl nám dán, abychom mohli svátostným způsobem **čerpat** Boží sílu k dobru, ze kterého by měl užitek i kousek světa kolem nás. Možná právě pro naši osobní **slabost**, pro naše individuální pochroumání nám křesťanská víra byla dána, protože bez ní bychom dobrého dokázali ještě méně.

Naším úkolem je si také denně připomenout základní pravdu křesťanské víry – ale vlastně i jakékoli jiné náboženské víry – , že **milosti Boží je ke spáse nevyhnutelně potřeba**. I Pán Ježíš se nechal na začátku svého působení od Jana pokřtít a teprve pak začal své veřejné působení mezi námi. U nás tomu **nemůže** být, nemělo by být **jinak**.

Naším úkolem je si to vše nejen připomínat ale především se o to **s Boží pomocí snažit**. Nejdůležitějším ovocem křesťanství je opravdu **dobrota** a nemůže jí být nic jiného, neboť Bůh je Dobro samo, Bůh je láska, Kristus je jejím zčlověčením. **Vztah s ním** totiž – i při vši naší složitosti a determinovosti – proměňovat k lepšímu sílu má. Vztah, ne idea. I o tom křesťanství svědčí.

O tom byly **vánoce**, kéž je o tom i následné liturgické **mezidobí** zpřítomňující Ježíšův život **mezi námi...**